

Wymagania prawne w procesie wwozu do kraju pojazdów i ograniczenia wynikające z przepisów o m.p.o.

Józef Kosecki

Wielkopolski Wojewódzki
Inspektorat Ochrony
Środowiska

11.09.2013

Obowiązki w zakresie wprowadzania do kraju pojazdów w ramach wewnątrzspółnotowego nabycia lub importu regulują następujące akty prawne:

- **Ustawa z dnia 20.01.2005r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,**
- **Ustawa z dnia 14.12.2012r. o odpadach,**
- **Ustawa z dnia 11.05.2001r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,**
- **Ustawa z dnia 24.04.2009r. o bateriach i akumulatorach,**
- **Ustawa z dnia 20.06.1997r. Prawo o ruchu drogowym,**
- **Ustawa z dnia 29.06.2007r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów.**

Obowiązki wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

- ☀ art. 11 ust.1. wprowadzający pojazdy w ilości powyżej 1000 szt./rok jest obowiązany zapewnić sieć zbierania pojazdów, obejmującą terytorium kraju *(co najmniej trzy stacje demontażu lub punkty zbierania pojazdów w każdym województwie, w tym co najmniej jedna stacja demontażu, położone w różnych miejscowościach),*
- ☀ art. 11 ust. 2. wprowadzający pojazdy w ilości do 1000 szt./rok jest obowiązany zapewnić sieć zbierania pojazdów, obejmującą co najmniej trzy stacje demontażu lub punkty zbierania, w tym co najmniej jedną stację demontażu, położone w różnych miejscowościach na terenie kraju.
- ☀ art. 11 ust. 3. wprowadzający zapewnia sieć wyłącznie przez własne stacje demontażu i punkty zbierania lub na podstawie podpisanych umów z przedsiębiorcami prowadzącymi stacje demontażu.

Obowiązki wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

- ☀ **art. 13** wprowadzający pojazdy podlega wpisowi do rejestru, prowadzonego przez marszałka województwa (*tworzonego na podstawie art. 49 ustawy o odpadach*). Jednak na podstawie art. 234 ust. 11 ustawy o odpadach, do czasu utworzenia rejestru - działalność w zakresie wprowadzania pojazdów należy zgłosić w terminie 30 dni od dnia jej podjęcia Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Do zgłoszenia należy dołączyć podpisane umowy z przedsiębiorcami prowadzącymi stacje demontażu (art. 11 ust.3).
- ☀ **art. 14 ust. 1.** wprowadzający pojazdy, który nie zapewni sieci w roku kalendarzowym jest obowiązany bez wezwania do obliczenia i uiszczenia opłaty za brak sieci i złożenia marszałkowi województwa sprawozdania w tym zakresie w terminie do 15 marca za poprzedni rok, zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 4 ustawy o odpadach.

Obowiązki wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

- **Dotychczasowe umowy zawarte z przedsiębiorcami prowadzącymi stację demontażu zachowują ważność na czas, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie zmienionej ustawy o recyklingu pojazdów...**

Obowiązki wynikające z ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej

- * art. 2 pkt 3 i pkt 11f – przez import i wewnątrzwspólnotowe nabycie rozumie się przywóz produktów z terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej oraz innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w celu wprowadzenia na terytorium kraju,
- art. 3 ust.1 nakłada na przedsiębiorców obowiązek zapewnienia odzysku, a w szczególności recyklingu odpadów takiego samego rodzaju jak odpady powstałe z produktów wprowadzanych przez niego na terytorium kraju (*wymienione w załączniku 4a do ustawy - opony i oleje*),
- art. 9 ust.1 przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów jest obowiązany do wpisu do rejestru marszałka województwa, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 1 b ustawy o odpadach,

Obowiązki wynikające z ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej

- art. 10 przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów jest obowiązany do sporządzania sprawozdań zawierających informacje, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 3 ustawy o odpadach,
- art. 4 ust. 1 i 2 - obowiązek w zakresie odzysku i recyklingu oraz składania rocznych sprawozdań może być realizowany przez przedsiębiorcę samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji odzysku, która przejmuje od przedsiębiorcy obciążające go obowiązki na podstawie podpisanej umowy,

Obowiązki wynikające z ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej

- art. 11 ust. 1 przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów jest obowiązany do prowadzenia ewidencji w zakresie masy wprowadzonych na rynek krajowy produktów, z podziałem na poszczególne ich rodzaje (*oleje i opony*), a w przypadku samodzielnego realizowania obowiązku (z *pominięciem organizacji odzysku*) dodatkowej ewidencji określającej masę i rodzaj poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów powstałych z produktów.

Obowiązki wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach

- art. 6 pkt 7, 21 i 22 przez import i wewnątrzwspólnotowe nabycie rozumie się przywóz baterii lub akumulatorów, w tym zamontowanych w pojazdach, po raz pierwszy na terytorium kraju z państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej oraz innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w celu wprowadzenia na terytorium kraju,
- art. 18 ust. 1 przedsiębiorca przed rozpoczęciem działalności w zakresie wprowadzania do obrotu na terytorium kraju akumulatorów jest obowiązany do uzyskania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o odpadach,

Obowiązki wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach

- ☀ art. 27 i 37 wprowadzający akumulatory jest obowiązany do zorganizowania i sfinansowania procesu zbierania, przetwarzania, recyklingu i unieszkodliwiania zużytych akumulatorów, właściwego gospodarowania zużytymi akumulatorami oraz finansowania publicznych kampanii edukacyjnych.
- ☀ art. 34 ust. 1 i 2 wprowadzający akumulatory jest obowiązany do prowadzenia ewidencji obejmującej rodzaje i masę wprowadzonych do obrotu akumulatorów oraz sporządzania sprawozdań rocznych zawierających informacje, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 1 i 6 lit.a ustawy o odpadach,

Obowiązki wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach

- na podstawie przepisów art. 28 ust. 1 i 2 w/w obowiązki (*poza ewidencją oraz znakowaniem i umieszczaniem na dokumentach numeru rejestrowego*) mogą być realizowane za pośrednictwem podmiotu pośredniczącego (*organizacja odzysku, zakład przetwarzania*), pod warunkiem zawarcia umowy w formie pisemnej.

Obowiązki wynikające z przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym

- ☀ art. 66 - każdy pojazd winien spełniać warunki techniczne w zakresie bezpieczeństwa osób w nim jadących i innych uczestników ruchu, wymagania ochrony środowiska oraz posiadać numer identyfikacyjny VIN,
- ☀ art. 72 - w celu wprowadzenia pojazdu do użytkowania na terytorium RP i jego rejestracji, pojazd winien być wyposażony w następujące dokumenty:

Obowiązki wynikające z przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym

- ✿ - dowód rejestracyjny lub jego odpowiednik,
- ✿ - dowód własności (faktura, rachunek, umowa),
- ✿ - karta pojazdu (jeżeli była wydana),
- ✿ - zaświadczenie o pozytywnym wyniku badań technicznych,
- ✿ - dowód odprawy celnej (*jeżeli pojazd sprowadzono z państwa niebędącego członkiem UE*),
- ✿ - dokument potwierdzający zapłatę akcyzy.

Obowiązki wynikające z przepisów ustawy o odpadach

- ☀ art. 66 - wytwórca odpadów obowiązany jest do prowadzenia ewidencji rodzajowo ilościowej wszystkich wytwarzanych odpadów,
- ☀ klasyfikacja rodzajowa odpadów winna być zgodna z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.12.2014r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014r., poz. 1923),
- ☀ wzory dokumentów (*kart ewidencji odpadów*) wyszczególniono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12.12.2014r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U. z 2014r., poz. 1973),

Obowiązki wynikające z przepisów ustawy o odpadach

- **art. 75 ust. 1 i art. 76 ust. 1 - nakazują składanie marszałkowi województwa rocznych sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu tymi odpadami w terminie do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy,**
- **art. 23 i 25 zobowiązują do prowadzenia selektywnego magazynowania wytworzonych odpadów, z zachowaniem wymagań ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi.**

Zagrożenia wynikające z przepisów ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

- - w procesie wwozu do kraju pojazdów używanych należy zwracać szczególną uwagę aby stan techniczny pojazdu oraz jego kompletność pozwalały w pełni eliminować podejrzenia, że dany pojazd stanowi odpad,
- - oprócz wymaganych dokumentów, w trakcie oceny stanu technicznego pojazdu pomocne mogą być „Wytyczne korespondentów nr 9 w sprawie przemieszczania odpadów w postaci pojazdów”, które w czytelny sposób pozwalają odróżnić pojazdy używane od odpadów (4 typy tj. 1. Eksploatowany pojazd używany. 2. Pojazd używany nadający się do naprawy. 3. Odpad pojazdu bez substancji i elementów niebezpiecznych – inny niż niebezpieczny. 4. Odpad w postaci wraku pojazdu nieoczyszczony - *odpad niebezpieczny*,

Zagrożenia wynikające z przepisów ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

- ✿ Sposób określenia, czy dany pojazd jest odpadem, czy też nim nie jest, na podstawie „Wytucznych korespondentów nr 9) potwierdził również WSA w Warszawie orzeczeniami z 15.07.2015r. sygn. IV S.A./Wa 1122/15 i z 04.11.2015r. sygn. IV S.A./Wa 1454/15, w których uznał za uzasadnione kierowanie się „Wytucznymi” , które przedstawiają w jaki sposób w rozumieniu wspólnym wszystkich państw członkowskich powinno być interpretowane rozporządzenie (WE) Nr 1013/2006.
- ✿ Zasadę tą określił Europejski Trybunał Sprawiedliwości wyrokiem z dnia 13.12.1989r. w sprawie C-322/88, w którym wskazano, że sądy krajowe są zobowiązane do uwzględniania zaleceń (w tym przypadku „Wytucznych”), w celu rozstrzygnięcia wniesionych do nich sporów, zwłaszcza gdy rzucają one światło na interpretację środków krajowych, przyjętych w celu ich wdrożenia lub uzupełniania wiążących przepisów wspólnotowych.

Zagrożenia wynikające z przepisów ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

- Ujawnienie odpadów w postaci pojazdów na terenie przedsiębiorcy, zgodnie z zapisem art. 2 ust. 4 ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, pozwala uznać go (*władającego powierzchnią ziemi*) za odbiorcę odpadów sprowadzonych nielegalnie.
- Ujawniony wwóz do kraju pojazdów stanowiących odpady jest naruszeniem zasad tytułu II rozporządzenia (WE) Nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14.06.2006r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.Urz. WE L 190 z 12.07.2006r., wraz ze zmianą nr 660/2014 z dnia 15.05.2014r.) co zgodnie z art. 2 pkt 35a w/w rozporządzenia stanowi nielegalne międzynarodowe przemieszczanie odpadów.
- Wyrokiem z 18.06.2015r. Sygn. akt II OSK 2874/13 Naczelny Sąd Administracyjny jednoznacznie stwierdził, że decydujące znaczenie przy ustaleniu czy dany przedmiot jest odpadem ma stan prawny i faktyczny, istniejący w chwili wprowadzenia produktu na terytorium Polski - czyli ustalenie czy w momencie przekroczenia granicy może on być wykorzystywany zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem.

Zagrożenia wynikające z przepisów ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

- ✱ Ujawnienie nielegalnego międzynarodowego przemieszczania odpadów stanowi przestępstwo określone przepisami art. 183 § 5 ustawy kodeks karny.
- ✱ Ujawnione nielegalne międzynarodowe przemieszczenie odpadów zagrożone jest karą pieniężną w wysokości od 50.000zł do 300.000zł. , zgodnie z zapisem art. 32 ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów. Karę wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

Przykład nielegalnego wwozu do kraju odpadu w celu jego demontażu

Przykład termicznego unieszkodliwiania odpadów z wnętrza pojazdu.

Przykład odzysku metali kolorowych poprzez wypalanie wiązek instalacji elektrycznych

Dziękuję Państwu za uwagę